

Forhandlinger, forhandlingsutvalg og intensjonsavtaler

Kontaktpersonsamling 30. september 2015 – Molde

Forhandlinger

Kommunereformens faser:

1. ~~Sonderingsfase~~
2. ~~Utredningsfase~~
3. **Debattfase/vedtaksfasen**
4. Gjennomføringsfase
5. Driftsfase

Debattfase: tid for forhandlinger!

Forhandlinger

Fra høsten 2015:

forhandlinger – retningsvalg – **forhandlinger** - intensjonsavtale

Før 1. juli 2016:

innbyggerhøring – videre arbeid/**forhandlinger** - felles kommunestyrevedtak - søknad om kommunesammenslåing

Etter 1. juli 2016:

FM tilråding – forhandlingsutvalg fortsetter med videre **forhandlinger**

Etter juni 2017:

nasjonalt vedtak – innkalling til felles kommunestyremøte – fellesnemnd – **forhandlinger**

Forhandlingsutvalg

Praktisk gjennomføring:

Kommunene nedsetter et forhandlingsutvalg.

F.eks bestående av:

- ordfører, varaordfører, opposisjonsleder, rådmann etc.

Viktig! Forhandlingsutvalget må få et tydelig mandat fra kommunestyret om hva de skal/kan forhandle om.

Forhandlingsteknikk/strategi er et eget fag

Refleksjonspunkt:

Hva er formålet med forhandlingene/hva er ønsket resultat?

- Prioriteringer, avklaringer, viktige premisser

Praktisk:

- Forhandlingssted
- Forhandlingsleder
- Spilleregler

Hva er en intensjonsavtale?

I rettslig sammenheng:

- Begrep fra forretningsjusen og avtaleretten
- Intensjonsavtale: to eller flere parter har en hensikt om at de senere skal inngå en forpliktende avtale på et bestemt område
- Et forberedende og foreløpig avtale som senere skal avløses av et forpliktende avtaleforhold

- Inngås ofte der arbeidet med å få på plass en endelig avtale kan være tidkrevende og vanskelig arbeid
- Signaliserer at partene mener alvor
- Kan lette videre kontraktsforhandlinger ved at de trekker opp en ramme

I rettslig sammenheng er fokuset rettet mot hvorvidt en intensjonsavtale stifter en **rettsplikt** for partene til å inngå det påtenkte, endelige avtaleforholdet og eventuelt også andre plikter eller forbud

Andre plikter/forbud:

- Forbud mot parallellforhandlinger
- Konfidensialitetsplikt
- Konkurransforbud

Overføringsverdi til intensjonsavtaler ved kommunesammenslåing?

- Plikt til å inngå det påtenkte, forpliktende avtaleforholdet? Nei
- Konkurransforbud? Nei
- Konfidensialitetsplikt? Ja

Intensjonsavtalens innhold

Hva *må* en intensjonsavtale inneholde?

- Ingen fasit
- Opp til kommunene
- Fra overordnet rammeverk for forhandlingene til detaljnivå

Hva *bør* en intensjonsavtale inneholde?

Såpass konkret og forpliktende til at det gir mening å inngå avtalen.

Hva *kan* en intensjonsavtale inneholde?

(1) Visjoner og mål

- På et overordnet nivå slå fast hva som er visjoner og mål for samarbeidet
- Hoved- og delmål for den nye kommunen. Prøve å være så konkret som mulig.
- Synliggjøre felles utfordringsbilde

Kompetansesenter for distriktsutvikling (KDU):

Fremtidig steds- og samfunnsutvikling for den nye kommunen (visjoner og mål) er en viktig suksessfaktor for kommunesammenslåing. Folk vil vite hva de får.

I intensjonsavtalen mellom Leksvik og Rissa ble det for eksempel satt følgende hovedmål:

- Etablere en livskraftig og attraktiv kommune
- Sikre og videreutvikle kvalitet i tjenestene til innbyggerne
- Styrke politisk deltakelse med aktivt lokaldemokrati

I delmålene er det mer konkretisert:

- F.eks. ivareta og utvikle samferdselstilbudet, deriblant ivaretagelse av hurtigbåt- og fergesambandet, utvikle øvrig kollektivtilbud og jobbe videre med bru over Trondheimsfjorden.

(2) Organisering, lokalisering:

Eksempler:

- Hvor skal kommunesenteret ligge?
- Hva skal kommunesenteret inneholde
- Prinsipper for organisering av den nye kommunen
- Fremtidig utvikling av tjenesteenheter med mer
- Kommunnavn, kommunevåpen

KDU: administrativ hovedstruktur bør vedtas tidlig for at gjennomføringsfasen skal gå så bra som mulig.

Ikke avgjørende at kommunene tar stilling til alle punktene men - kommunene bør ha et bevisst forhold til hva som er viktigst å avklare på dette tidspunkt og hvilke avklaringer som kan vente

(3) Hensynet til de ansatte

- Viktig punkt i intensjonsavtalen for å skape trygghet og sikre oppslutning og tillitt til prosessen at arbeidstakerne føler seg ivaretatt
- «garanti» om at ingen skal miste jobben, overtallighet løses ved naturlig avgang osv.

(4) Innbyggerhøring

- Hvordan skal innbyggerhøring gjennomføres?
- Folkeavstemning, opinionsundersøkelse?
- Politisk oppfølging av resultatet
- Hvis folkeavstemning: rådgivende eller politisk bindende?

Opp til kommunene hvordan de vil utforme sin intensjonsavtale.

- Kommunene har ulike behov, forskjeller i hvor langt man har kommet i sammenslåingsprosessen OSV.

Generelt:

En god intensjonsavtalen er så konkret og tydelig at den gir et godt grunnlag for innbyggerne til å kunne gjøre seg opp en mening om kommunesammenslåing.

Vag og usikker intensjonsplan → økt usikkerhet for hvordan den nye kommunen blir → tvil og motstand mot kommunesammenslåing

Hva kan en intensjonsavtale *ikke* inneholde?

Man kan ikke regulere seg bort fra gjeldende lovregler!

For eksempel: arbeidsmiljøloven, inndelingslova eller annet relevant regelverk.

Bruk av intensjonsavtaler i kommunesammenslåingsprosessen

(1) Intensjonsavtale som et **resultat av forhandlingene**

- Noe å vise til
- Tydeliggjøre hensikten og hva man ønsker å oppnå med kommunesammenslåing
- Legger noen av premissene for kommunesammenslåingen

(2) Intensjonsavtale som hjelpemiddel/verktøy i forhandlingsprosessen

- Intensjonsavtale gir et utgangspunkt og et slags rammeverk for eventuelle videre forhandlinger
- Intensjonsavtale formidler en vilje til å forplikte seg, noe som i seg selv kan hjelpe i senere forhandlinger

(3) Intensjonsavtale som **beslutningsgrunnlag**

Intensjonsavtale som en del av beslutningsgrunnlaget for høringen.

Inndelingsloven § 10: innbyggerne «bør» høres før vedtak om kommunesammenslåing fattes → innbyggerhøring

Jo bedre intensjonsavtale jo bedre beslutningsgrunnlag.

Takk for meg

fmmrfrje@fylkesmannen.no

Tlf. 712 58 451

